

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 13.2.2008
COM(2008) 72 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD, HET EUROPEES
PARLEMENT, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET
COMITÉ VAN DE REGIO'S**

Jaarlijkse beleidsstrategie voor 2009

INHOUDSOPGAVE

1.	Vooruit met Europa.....	3
2.	Deel I - Prioriteiten voor 2009: de burger op de eerste plaats	4
2.1.	Groei en banen	4
2.2.	Klimaatverandering en een duurzaam Europa	5
2.3.	Totstandbrenging van een gemeenschappelijk immigratiebeleid	6
2.4.	De burger op de eerste plaats	6
2.5.	Europa als mondiale partner.....	7
2.6.	Betere regelgeving – Inlossen van beloftes en wijzigen van de regelgevingscultuur..	8
2.7.	Communicatie over Europa.....	9
3.	Deel II - Algemeen kader voor personele en financiële middelen voor 2009	10
3.1.	Personeel	10
3.1.2.	Toewijzing van personeel voor de uitvoering van de beleidsprioriteiten	10
3.1.3.	Sterkere interinstitutionele samenwerking.....	10
3.2.	Verschuivingen in de toewijzing van de financiële middelen	10
3.2.1.	Concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid (subrubriek 1a).....	10
3.2.2.	Cohesie voor groei en werkgelegenheid (subrubriek 1b)	11
3.2.3.	Behoud en beheer van de natuurlijke hulpbronnen (rubriek 2).....	11
3.2.4.	Vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (subrubriek 3a)	12
3.2.5.	Burgerschap (subrubriek 3b).....	12
3.2.6.	De EU als mondiale partner (rubriek 4).....	12
3.2.7.	Overzicht van de wijzigingen per rubriek van het financiële kader.....	15
	Bijlage - Belangrijkste maatregelen voor 2009.....	16

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

Jaarlijkse beleidsstrategie voor 2009

1. VOORUIT MET EUROPA

2009 zal voor de Europese Unie een belangrijk jaar worden. In dat jaar zullen een nieuw Europees Parlement en een nieuwe Europese Commissie aantreden. Als de ratificeringsprocedures in de lidstaten worden afgerond, zal 2009 ook het jaar worden waarin het Verdrag van Lissabon in werking treedt. Met een stabiel institutioneel kader zal de Unie zich kunnen focussen op de concrete uitdagingen, zoals de bevordering van de duurzame groei en de werkgelegenheid in deze tijd van mondialisering en het geven van prikkels om Europa te doen overstappen naar een economie met geringe emissies en een efficiënt gebruik van de hulpbronnen.

In deze jaarlijkse beleidsstrategie worden de prioriteiten voor het laatste jaar van het huidige mandaat van de Commissie gepresenteerd. De strategische doelstellingen die de Commissie bij het begin van haar mandaat heeft vastgesteld – meer welvaart, solidariteit, vrijheid en veiligheid, en een sterker Europa in de wereld – blijven richtinggevend voor de werkzaamheden van de Commissie. Sinds haar aantreden heeft de Commissie belangrijke initiatieven genomen om deze doelstellingen te verwezenlijken, schot te brengen in de Europese agenda, en de rol van de EU in onze geglobaliseerde wereld te bevestigen.

Gelet op de institutionele veranderingen die zich in 2009 zullen voltrekken, zal de Commissie de meeste van haar belangrijke nog hangende regelgevende initiatieven in 2008 hebben voorgelegd¹. In 2009 zal de Commissie nauw met de Raad en het Parlement samenwerken om overeenstemming te bereiken over de belangrijkste nog af te handelen voorstellen. Zij zal erop toezien dat het *acquis* correct wordt uitgevoerd volgens de nieuwe aanpak waarover in september 2007 overeenstemming is bereikt². Daarnaast zal zij ervoor zorgen dat de financiële programma's voor de periode 2007-2013 doelmatig en efficiënt worden beheerd en de financiële programma's voor de periode 2000-2006 met succes worden afgerond, dit alles volgens de beginselen van goed financieel beheer.

Voorts zal de Commissie ook vooruitkijken en de grondslagen leggen voor de komende jaren. Als het Verdrag van Lissabon in werking treedt, moet de Commissie een aantal specifieke voorstellen indienen om de bepalingen ervan volledige rechtskracht te geven, en liggen voor de burgers van de Unie nieuwe mogelijkheden en voordelen in het verschiet. De werkzaamheden in verband met de begrotingsherziening en de nu aan de gang zijnde openbare raadpleging moeten de voorwaarden scheppen voor de opstelling van het volgende financiële kader, dat door de volgende Commissie moet worden voorgesteld. De Commissie zal een stappenplan opstellen met de sectoren die hoge prioriteit moeten krijgen in de volgende fase van de strategie voor duurzame ontwikkeling.

¹ Wetgevings- en werkprogramma van de Commissie voor 2008 - COM(2007) 640 definitief van 23.10.2007.

² COM(2007) 502 definitief van 5.9.2007.

De Commissie heeft zich ertoe verbonden het personeelsbestand op het huidige peil te behouden en, nadat ze de laatste reeks posten in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië³ zal hebben gekregen, geen nieuwe posten meer te vragen voor de periode 2009-2013. Andere personeelsbehoeften zullen via interne herschikkingen worden opgevangen.

2. DEEL I - PRIORITEITEN VOOR 2009: DE BURGER OP DE EERSTE PLAATS

2.1. Groei en banen

De bevordering van een duurzame economische en sociale hervorming in Europa in het kader van de hernieuwde Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid blijft de politieke agenda van de Commissie bepalen. Het effect van de wereldwijde financiële turbulentie op de reële economie en de stijging van de grondstofprijzen zullen de EU ertoe dwingen grondiger tewerk te gaan bij haar structurele hervormingen, zowel op het niveau van de EU als van de lidstaten. In onnodige administratieve druk op de bedrijven zal verder duchtig worden gesnoeid. De implementatie van de nieuwe cohesieprogramma's van de EU zal op regionaal niveau tal van investeringen opleveren met het oog op de uitvoering van de strategie van Lissabon. Ook wat betreft de betrokkenheid van de Europese sociale partners bij de agenda van Lissabon zal op een hogere versnelling worden overgeschakeld.

De Commissie gaat door met haar omvattende innovatiestrategie. Daartoe is een verdieping van de Europese Onderzoeksruimte (ERA) nodig. Bij de activiteiten ter ondersteuning van het MKB zal worden uitgegaan van de op stapel staande Europese MKB-regeling (de "European Small Business Act") en zal de aandacht vooral gaan naar de ontsluiting van het potentieel van de creatieve bedrijfstakken. Het bouwen aan een Europa van de kennis zal o.m. gebeuren via praktische maatregelen zoals de ondersteuning van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) in het eerste jaar waarin het volledig operationeel zal zijn, en de versterking van de dialoog tussen universiteiten en bedrijven.

In het verslag van de Commissie over de resultaten en de toekomstige uitdagingen van de Economische en Monetaire Unie (EMU), dat in mei 2008 moet worden voorgelegd, zal worden aangegeven welke maatregelen moeten worden genomen om de EMU voor te bereiden op de volgende tien jaar.

Als belangrijke vervolgmaatregel voor de evaluatie van de interne markt in 2007 zal een initiatief wordt gelanceerd inzake gedeelde partnerschappen tussen de Commissie en de lidstaten voor de toepassing en de versterking van de regelgeving inzake de interne markt. In het kader van dat initiatief zal meer duidelijkheid worden geschapen over de rol van de Commissie en de lidstaten en over hun gedeelde verantwoordelijkheid voor de goede werking van de interne markt. Tal van richtlijnen van de nieuwe aanpak zullen worden gewijzigd om de interne markt voor goederen te moderniseren, en zullen aan het nieuwe regelgevingskader worden aangepast. Er zullen maatregelen worden genomen op het gebied van de financiële diensten, met bijzondere nadruk op de financiële retaildiensten. De Commissie zal zich actief inzetten om een antwoord te geven op de wereldwijde financiële turbulentie, die aanpassingen op lange termijn vergt in het regelgevings- en toezichtskader voor de financiële diensten.

³ COM(2005) 573 definitief van 15.11.2005.

Om het ondernemingspotentieel te ontsluiten zal de Gemeenschap haar acties op het gebied van de mededinging opvoeren, vooral door sectorale onderzoeken en een striktere handhaving van de antitrust- en staatssteunregels in de sectoren die cruciaal zijn voor het succes van de strategie van Lissabon (zoals netwerkindustrieën, financiële diensten en ICT).

De Commissie zal haar energiebeleid voor Europa verder ontwikkelen door een geactualiseerde strategische energiebeleidsevaluatie te presenteren, zoals de Europese Raad van maart 2007 haar heeft gevraagd. Die evaluatie zal als basis dienen voor een nieuw energieactieplan voor de jaren 2010-2014. Daarnaast zal o.m. de nieuwe regelgeving inzake de interne energiemarkt ten uitvoer worden gelegd, zal de Europese Waarnemingspost voor de energiemarkt verder worden ontwikkeld en zal de continuïteit van de voorziening worden verbeterd.

Wat vervoer betreft, behoort het succes van Galileo tot de belangrijkste prioriteiten. Dit project zal nu door de Commissie worden beheerd. Daarnaast zal worden voortgewerkt aan de vergroening van de vervoersector en de succesvolle ontwikkeling van verkeersbeheerssystemen. De controles zullen worden opgedreven om de vervoer- en de energiesector veiliger te maken. De Commissie zal ook de basis leggen voor het toekomstige vervoerbeleid doordat ze een grondige evaluatie van de prestaties, alsmede langetermijnvooruitzichten zal voorleggen.

2.2. Klimaatverandering en een duurzaam Europa

Tijdens de conferentie over klimaatverandering die in 2007 op Bali werd gehouden, is een stappenplan opgesteld voor de onderhandelingen over een mondiale overeenkomst voor de periode na 2012. Deze overeenkomst zou eind 2009 moeten worden gesloten. De intensiteit van het VN-onderhandelingsproces zal aanzienlijk worden opgedreven en in de marge van dat proces zullen besprekingen met belangrijke internationale partners plaatsvinden. De EU zal verder het leiderschap van deze internationale onderhandelingen op zich nemen en moet daaraan concrete maatregelen in Europa koppelen. Bijgevolg wordt prioriteit gegeven aan de tenuitvoerlegging van het pakket maatregelen inzake energie en klimaatverandering. Dit houdt o.m. in dat de herziene regeling voor de handel in emissierechten moet worden uitgevoerd, de nieuwe regelgeving inzake hernieuwbare energiebronnen moet worden vastgesteld, het nodige moet worden gedaan om het actieplan voor energie-efficiëntie in werking te laten treden, en koolstofarme technologieën moeten worden ontwikkeld. Er zal verder worden nagegaan hoe ondersteuning kan worden geboden voor aanpassingen aan de gevolgen van de klimaatverandering, met de bedoeling Europa te helpen zich voor te bereiden op de veranderingen die zich op tal van beleidsterreinen zullen voordoen en de internationale partners – met name de ontwikkelingslanden – te helpen de internationaal overeengekomen doelstellingen te halen.

De Commissie zal haar in 2008 gestarte werkzaamheden ter bevordering van een duurzame consumptie en een duurzaam industriebeleid in Europa voortzetten. De inspanningen om het verlies aan biodiversiteit te stoppen, zullen worden opgedreven na het verslag van 2008 over het EU-biodiversiteitsactieplan en de vergadering van de VN-conventie over biologische diversiteit in Bonn. De uitvoering en de handhaving van de communautaire milieuregelgeving zullen ook in 2009 centraal staan.

In 2009 zal de Commissie het nieuwe geïntegreerde maritieme beleid verder gestalte geven en een voorstel indienen voor de hervorming van de gemeenschappelijke marktordening voor visserij- en aquacultuurproducten. Voorts hoopt zij ook de resultaten van een akkoord over de

gezondheidscontrole van het gemeenschappelijk landbouwbeleid uit te voeren. De werkzaamheden betreffende de kwaliteit van de landbouwproducten zullen worden voortgezet op basis van de resultaten van het groenboek van 2008. Op verzoek van de Europese Raad zal de Commissie een strategie voor het Oostzeegebied voorleggen.

2.3. Totstandbrenging van een gemeenschappelijk immigratiebeleid

De ontwikkeling van een gemeenschappelijk immigratiebeleid blijft van prioritair belang om de uitdagingen te kunnen aangaan waarvoor de migratie de Unie in een tijdperk van globalisering plaatst, en om tegelijk de met deze migratie gepaard gaande kansen te kunnen grijpen. Om vervolg te geven aan haar mededeling over immigratie, die ze in 2008 zal voorleggen, zal de Commissie werk maken van haar voornemen om immigratie op te nemen in haar ruimere beleidslijnen voor economische groei, concurrentie en sociale insluiting. 2009 zal het eerste volledige werkingsjaar van het Europees Migratienetwerk van nationale contactpunten zijn.

De Commissie zal het geïntegreerde grensbeheer en het gemeenschappelijke visumbeleid verder ontwikkelen en zich inzetten om het gemeenschappelijk Europees asielstelsel rond te krijgen tegen 2010. Daarnaast zal de Commissie voortgaan met het koppelen van het migratiebeleid van de EU aan de buitenlandse agenda, waaronder ontwikkeling en handel.

2.4. De burger op de eerste plaats

De Commissie is ervan overtuigd dat de EU zich moet blijven focussen op beleidsterreinen die de burgers rechtstreeks aanbelangen. Zij zal initiatieven nemen die het leven van de burgers moeten vereenvoudigen wanneer die hun recht op vrij verkeer in de Unie uitoefenen of naar landen buiten de EU reizen. Daarnaast zal zij voortwerken aan de totstandbrenging van een gemeenschappelijke justitiële ruimte, vooral door ervoor te zorgen dat de gerechtelijke uitspraken in de EU wederzijds worden erkend en door de EU-burgers een betere toegang tot de rechter te bieden.

De EU moet zich verder blijven inzetten om de veiligheid van de EU-burgers te garanderen. In 2009 zal bijzondere aandacht worden besteed aan de bestrijding van het gevaar van terroristische aanvallen van chemische, biologische, nucleaire of radiologische aard. De Commissie zal voorstellen voor een efficiëntere civiele bescherming voorleggen, met name om vervolg te geven aan de mededeling betreffende preventie, die voor 2008 gepland is.

Op het vlak van de volksgezondheid zullen initiatieven worden genomen als onderdeel van de tenuitvoerlegging van de in 2007 vastgestelde gezondheidsstrategie van de EU. Voorts zal een voorstel betreffende medische hulpmiddelen de veiligheid van de patiënten ten goede komen. Met betrekking tot de voedselveiligheid en de gezondheid en het welzijn van dieren zullen nieuwe voorstellen worden uitgewerkt en er zal intenser worden gecontroleerd om erop toe te zien dat de bestaande normen worden nageleefd. De regels inzake de veiligheid van consumentengoederen zullen strenger worden gehandhaafd. Wat betreft de regelgeving inzake chemicaliën zullen de eerste jaren van de uitvoering van de REACH-verordening (registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen) beslissend zijn voor het succes van het beleid.

De herziene sociale agenda is bedoeld om de Europeanen betere vooruitzichten en nieuwe kansen te bieden. Hierbij gaat het erom een actief arbeidsmarktbeleid in te stellen dat "flexicurity" creëert, d.w.z. dat de mensen worden geholpen om vaardigheden te ontwikkelen die hen in staat stellen een nieuwe baan te vinden, terwijl ze weten dat er een vangnet is. In

2009 zal de nadruk vooral worden gelegd op de jeugd en de grensoverschrijdende mobiliteit van jongeren. De Europese programma's op het gebied van jeugd en onderwijs zullen de mensen de nodige bagage meegeven om levenslang van de geboden kansen gebruik te maken.

De normen die zijn vastgesteld op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk, gelijke behandeling van mannen en vrouwen, vrij verkeer van personen en antidiscriminatie, moeten daadwerkelijk worden toegepast en geëvalueerd, en zo nodig worden herzien. De Commissie zet zich in om nieuwe benaderingen te ontwikkelen voor het beheer van verandering en voor kwesties als insluiting.

2.5. Europa als mondiale partner

De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon moet de Unie op buitenlands vlak sterker profileren. De Commissie zal het nodige doen om ervoor te zorgen dat dit nieuwe kader in concrete acties wordt omgezet, o.m. door de voorbereiding van de oprichting van de Europese Dienst voor extern optreden. Continuïteit van de energievoorziening, klimaatverandering en migratie zullen belangrijke richtinggevende thema's van het buitenlands beleid blijven en zullen worden aangegrepen om het engagement van de EU voor een daadwerkelijk multilateralisme te versterken. De huidige financiële beroering vergt een gecoördineerd antwoord van de EU, onder meer via een sterkere aanwezigheid van de Commissie in de internationale financiële instellingen.

De Commissie zal verder uitvoering geven aan de hernieuwde consensus inzake de uitbreiding. De toetredingsonderhandelingen met Kroatië zullen in een beslissend stadium komen en die met Turkije zullen worden voortgezet. Het resultaat van beide onderhandelingen zal afhangen van het tempo van de hervormingen en van de vooruitgang die wordt geboekt bij het voldoen aan de gestelde eisen. De gang naar toekomstig lidmaatschap die de Westelijke Balkan in het kader van het stabilisatie- en associatieproces heeft ingezet, zal aan dynamiek winnen voor zover de betrokken landen aan de voorwaarden voldoen en de nodige hervormingen doorvoeren. De Commissie zal een leidende rol spelen bij de ondersteuning van de tenuitvoerlegging van de toekomstige status van Kosovo. Dit zal zij voornamelijk doen door communautaire instrumenten in te zetten ter ondersteuning van het toekomstige internationale civiele bureau en van de rechtsstaatmissie in het kader van het EVDB, en door de algemene coördinatie op zich te nemen van de steun voor het hervormingsproces in Kosovo.

Bij het Europees nabuurschapsbeleid (ENP) zal vooral worden gefocust op de volledige uitvoering van de twaalf ENP-actieplannen. De onderhandelingen over een nieuwe, uitgebreide overeenkomst met Oekraïne zouden in 2009 moeten kunnen worden afgerond. Naar verwachting zullen met Libië en Moldavië onderhandelingen worden gevoerd over nieuwe contractuele regelingen. De noodzaak om met Rusland een verdergaand engagement aan te gaan en een uitgebreide overeenkomst te sluiten wordt nog steeds als een hoge prioriteit beschouwd. Tot slot zal het elan dat door de conferentie van Annapolis is ontstaan, hopelijk tot positieve ontwikkelingen in het Midden-Oosten leiden. De Commissie zal haar rol in het Kwartet spelen en aanzienlijke middelen ter beschikking van de regio blijven stellen.

De inspanningen om hechtere politieke en economische banden te smeden met partners overal in de wereld zullen nog worden opgedreven. Het jaar 2009 zal goede kansen bieden om de relaties met de Verenigde Staten en andere belangrijke geïndustrialiseerde partners nog nauwer aan te halen. Ook met de ASEAN-landen, China en India zal nauwer worden samengewerkt. In het kader van haar strategisch partnerschap met Latijns-Amerika zal de EU

ernaar streven de onderhandelingen over de associatieovereenkomsten met de Andes-Gemeenschap, Midden-Amerika en Mercosur voort te zetten en indien mogelijk af te ronden.

De EU zal een veel grotere bijdrage leveren tot het bevorderen van de internationale veiligheid en stabiliteit. De rechtsstaatmissie in Kosovo zal cruciaal zijn om de stabiliteit en de langetermijnontwikkeling van Kosovo te garanderen. De EVDB-politiemissie in Afghanistan moet volledig operationeel worden en een reële impact hebben op de veiligheid van het land. Er zal intenser worden samengewerkt om de voorwaarden te creëren die nodig zijn voor duurzame ontwikkeling. Meer in het algemeen zal de Commissie haar paraatheid en capaciteit om crises in derde landen te bezweren, nog verder verhogen.

De Commissie zal de acht operationele thematische partnerschappen van de gezamenlijke strategie Afrika/EU uitvoeren en de landen uit Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS) helpen zich beter in de wereldeconomie te integreren. Zij zal een actieplan op basis van de Europese consensus over humanitaire hulp uitvoeren teneinde over meer capaciteit te beschikken om op humanitaire crises en uitdagingen te reageren.

De ontwikkelingsronde van Doha blijft een topprioriteit en als in 2008 een overeenkomst wordt gesloten, zal de uitvoering daarvan een belangrijke doelstelling voor 2009 zijn. Tegelijk zal verder worden onderhandeld over een nieuwe generatie bilaterale vrijhandelsakkoorden. De Commissie zal ook voortwerken aan de andere punten van haar agenda in het kader van “Europa als wereldspeler”, en blijven streven naar een betere markttoegang, een betere bescherming van de intellectuele eigendom en evenwichtige handelsrelaties met belangrijke partners als China.

2.6. Betere regelgeving – Inlossen van beloftes en wijzigen van de regelgevingscultuur

Tegen eind 2009 zal de Commissie het *acquis* doorgelicht hebben, haar “Lopend programma voor vereenvoudiging” voorgelegd hebben en het codificatieproject op de rails hebben gezet, met tastbare resultaten voor concurrentie en groei.

De Commissie is van plan in 2009 een groot aantal voorstellen in te dienen om de administratieve druk te verlichten. Met deze voorstellen zal niet worden geraakt aan de beleidsdoelstellingen of de ambities die met de bestaande teksten worden nagestreefd. Waarschijnlijk zullen deze voorstellen dan ook snel worden goedgekeurd. Tegelijkertijd zal de uitvoering van het “Actieprogramma ter vermindering van de administratieve lasten” worden beoordeeld en zal worden nagegaan in hoeverre de doelstelling om de druk tegen 2012 met 25% te verminderen, reeds is verwezenlijkt.

Betere regelgeving is ook een essentieel onderdeel van het antwoord van de EU op de globalisering. Als de EU het voortouw neemt om het regelgevingskader te verbeteren en hoge normen vaststelt voor bijvoorbeeld gezondheid, veiligheid en milieubescherming, kan zij de wereldwijde regelgeving vorm helpen geven. De EU zal extra aandacht besteden aan de besprekingen met de belangrijke partners over samenwerking op het gebied van regelgeving, normconvergentie en gelijkwaardigheid van de voorschriften.

Het programma voor betere regelgeving zal slechts optimaal renderen als er goed wordt samengewerkt met de andere instellingen en de lidstaten. In 2009 zal worden nagegaan hoeveel vooruitgang is geboekt bij de vaststelling van een efficiëntere aanpak voor de omzetting en de toepassing van het EU-recht. Wat de vereenvoudigingsinitiatieven betreft, zullen zij pas effect sorteren zodra de voorstellen door de Europese instellingen zullen zijn

goedgekeurd en in de lidstaten zullen worden toegepast. Hiertoe is partnerschap vereist: samenwerking binnen de instellingen om snel voorstellen goed te keuren en samenwerking met de lidstaten om gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen te realiseren.

2.7. Communicatie over Europa

2009 wordt een bijzonder belangrijk jaar voor de communicatie over Europa. Bij het begin van dat jaar zou het Verdrag van Lissabon in werking moeten treden. Dat verdrag zal belangrijke institutionele veranderingen met zich brengen en mee de achtergrond vormen waartegen de verkiezingen van het Europees Parlement zullen plaatsvinden. De prioriteiten voor de communicatie zullen de beleidsprioriteiten weerspiegelen die in de jaarlijkse beleidsstrategie zijn opgenomen, en zullen vooral betrekking hebben op materies die de EU-burgers rechtstreeks aanbelangen. Uit recent onderzoek is gebleken dat er bij de burgers grote eensgezindheid bestaat over wat de prioriteiten van de EU zouden moeten zijn: economische en sociale ontwikkeling met meer levenskwaliteit als gevolg, milieubescherming (vaak gekoppeld aan het energiebeleid), veiligheid, migratie, onderwijs en terrorismebestrijding. Bij de uitvoering van deze prioriteiten zal de Commissie er alles aan doen om, in partnerschap met de andere Europese instellingen en de lidstaten, een levendige discussie over het Europese beleid op gang te brengen in de aanloop naar de Europese verkiezingen en daarna.

Daarom zal de Commissie de volgende prioriteiten voor de communicatie voorstellen:

Titel	Korte omschrijving
Verdrag van Lissabon: tijd voor resultaten!	Beter bestuur en beter beleid, vooral wat betreft de rol van de EU in de wereld en op het gebied van justitie, vrijheid en veiligheid Campagne om de burgers bewust te maken van de sociale dimensie van het Handvest van de grondrechten
De begroting hervormen, Europa veranderen	Een herziening van de begroting van de EU, die betrekking heeft op alle aspecten van de uitgaven en de inkomsten van de EU
Groei en banen	Invalshoek hierbij moeten de zorgpunten van de burgers zijn; bij deze prioriteit hoort ook het Europese Jaar van creativiteit en innovatie
Energie en klimaatverandering	Moet worden meegedeeld op basis van de eerste resultaten die in 2007 en 2008 zullen zijn verkregen.

3. DEEL II - ALGEMEEN KADER VOOR PERSONELE EN FINANCIËLE MIDDELEN VOOR 2009

3.1. Personeel

Uit een begin 2007 uitgevoerde screening⁴ is nogmaals gebleken dat het noodzakelijk is de geleidelijke invoering van nieuwe posten in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië (EU-2) af te ronden met de laatste tranche van 250 nieuwe posten in 2009. De Commissie heeft zich ertoe verbonden om, na de creatie van die laatste posten, alle verdere personeelsbehoeften tot 2013 via interne herschikking in te vullen.

3.1.2. Toewijzing van personeel voor de uitvoering van de beleidsprioriteiten

De Commissie gaat ervan uit dat ze in 2009 250 nieuwe posten in verband met de toetredingen zal krijgen. Daarnaast zal zij via herschikking voor 600 posten zorgen, zodat er in totaal 850 posten beschikbaar zullen zijn om in de prioritaire behoeften te voorzien. Met die posten zal ondersteuning worden geboden voor de prioriteiten die in de jaarlijkse beleidsstrategie zijn opgenomen, zoals de strategie van Lissabon voor groei en werkgelegenheid, de uitvoering van het *acquis*, klimaatverandering en energie, en migratie. Voorts zal ook uit deze posten worden geput om te voorzien in de nieuwe behoeften die uit de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zullen voortvloeien. De centrale ondersteunende en coördinerende diensten zullen geen nieuwe posten krijgen, behalve de talendiensten, waar het personeelsbestand in beperkte mate zal worden versterkt. Overigens zullen alle DG's en diensten hun interne ondersteunings- en coördinatie-activiteiten tegen eind 2008 moeten hebben gerationaliseerd.

3.1.3. Sterkere interinstitutionele samenwerking

De Commissie heeft vooruitgang geboekt bij haar breder opgevatte reflectie over de haalbaarheid van meer interinstitutionele samenwerking. Op basis van een verslag dat op verzoek van het Europees Parlement is opgesteld⁵, bevestigt de Commissie dat de drie administratieve bureaus qua structuur geschikt zijn om tot interinstitutionele diensten te worden omgevormd. Zij zal de mogelijke opties onderzoeken en hoopt passende voorstellen te kunnen voorleggen over interinstitutionele bureaus, voor zover die haalbaar zijn, of over andere vormen van samenwerking, zoals overeenkomsten over het niveau van dienstverlening.

3.2. Verschuivingen in de toewijzing van de financiële middelen

3.2.1. Concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid (subrubriek 1a)

Voor deze subrubriek is een toename met 619 miljoen euro (5,8%) gepland. Die stijging zal vooral betrekking hebben op de voornaamste acties die bijdragen tot de doelstellingen van de strategie van Lissabon, namelijk concurrentievermogen, duurzame groei en werkgelegenheid. Bij deze acties gaat het met name over het zevende kaderprogramma voor onderzoek en

⁴ "Planning & optimising Commission human resources to serve EU priorities" - SEC(2007)530 van 24.4.2007 (document alleen beschikbaar in het Duits, het Engels en het Frans).

⁵ Verslag over interinstitutionele samenwerking, opgesteld door de bestuursdiensten van de instellingen (nota 9941 van 30.10.2007) als antwoord op het verzoek van de heer Itälä, rapporteur "Andere instellingen" in het kader van de begrotingsprocedure 2008 (verslag A-0069/2007 van 29.3.2007).

technologische ontwikkeling (631 miljoen euro), het programma Levenslang leren (63 miljoen euro) en het programma Concurrentievermogen en innovatie (75 miljoen euro).

Het besluit van de begrotingsautoriteit om Galileo en het Europees instituut voor technologie te financieren, zal worden uitgevoerd door in subrubriek 1a 200 miljoen euro (2009-2013) te herschikken, met inbegrip van 50 miljoen euro die zullen voortvloeien uit de lineaire vermindering van de bijdrage van de Gemeenschap aan de gedecentraliseerde agentschappen. Daarnaast zal de Commissie de besteding van de voor de gedecentraliseerde agentschappen bestemde ontvangsten grondig evalueren en het niveau van de bijdrage van de Gemeenschap aan het resultaat van die evaluatie aanpassen.

De voorgestelde oprichting van twee nieuwe agentschappen – de Europese Autoriteit voor de elektronische-communicatiemarkt en het Agentschap voor de samenwerking tussen energietoezichthouders – zal weinig impact hebben op de beschikbare marge onder het plafond van rubriek 1a. Het agentschap zal worden gefinancierd door overeenkomstige verminderingen bij andere acties op het beleidsgebied *vervoer en energie* (vooral acties in het kader van de institutionele prerogatieven). De tegen 2010 op te richten autoriteit zal gedeeltelijk worden gefinancierd door een herschikking op het beleidsgebied *informatiemaatschappij* en gedeeltelijk door een stijging met 37,5 miljoen euro voor de periode 2009-2013.

De Commissie stelt voor door te gaan met haar voorbereidende werkzaamheden in verband met de operationele diensten voor de wereldwijde monitoring voor milieu en veiligheid (“Global Monitoring for Environment and Security” - GMES). Het bedrag van 5 miljoen euro dat voor deze voorbereidende werkzaamheden is toegewezen, zal gedeeltelijk worden gefinancierd uit de marge (2 miljoen euro) en gedeeltelijk via interne herschikking op het beleidsgebied *ondernemingen* (3 miljoen euro).

Onder het uitgavenplafond voor 2009 zal een beschikbare marge van 65 miljoen euro overblijven.

3.2.2. *Cohesie voor groei en werkgelegenheid (subrubriek 1b)*

Overeenkomstig de bestaande programmering zullen de financiële middelen voor Cohesie voor groei en werkgelegenheid ten opzichte van 2008 toenemen met 1 538 miljoen euro, of 3,3%. Na de goedkeuring van de operationele programma's en de vaststelling van de voorwaarden voor een efficiënt beheer en een efficiënte controle ervan zal de Commissie er in de eerste plaats voor zorgen dat de impact van die programma's op het gebied van cohesie en groei zo groot mogelijk wordt.

3.2.3. *Behoud en beheer van de natuurlijke hulpbronnen (rubriek 2)*

De geleidelijke invoering van de rechtstreekse steun voor de landbouw in de lidstaten die in 2004 tot de Unie zijn toegetreden, wordt voortgezet en de steunintensiteit zal toenemen van 50% naar 60% van het uiteindelijke steunpeil. Voor de lidstaten die in 2007 zijn toegetreden, zal de steunintensiteit stijgen van 30% naar 35%.

Nadat begin 2008 de meeste programma's voor plattelandsontwikkeling zullen zijn goedgekeurd, zullen in 2009 alle structuren aanwezig zijn voor de succesvolle uitvoering van die programma's. Er zullen middelen worden toegekend voor de versterking van het concurrentievermogen van de landbouwsector, de verbetering van het milieu in de

plattelandsgebieden, de toename van de levenskwaliteit en de diversificatie van de economie op het platteland.

In 2009 zullen voor LIFE+ 5,6% meer middelen worden uitgetrokken.

Wat het maritieme beleid betreft, stelt de Commissie voor door te gaan met haar voorbereidende werkzaamheden (6 miljoen euro), die zullen worden gefinancierd via een herschikking van de in het kader van het visserijbeleid beschikbare middelen.

3.2.4. Vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid (subrubriek 3a)

Naar raming zullen de uitgaven in 2009 in totaal met ongeveer 100 miljoen euro (16%) toenemen. Er zal meer geld gaan naar de externe grenzen, het visumbeleid en het vrije verkeer van personen (+18%) en naar het gemeenschappelijk immigratie- en asielbeleid (+18%).

Gelet op de verhoging van de subsidie voor het FRONTEX-agentschap waartoe de begrotingsautoriteit in 2008 heeft besloten, en de nieuwe initiatieven die in 2008 moeten worden genomen (invoering van het Europese grensbewakingssysteem Eurosur, oprichting van een inreis-uitreissysteem en maatregelen om het reizen aan de buitengrenzen te vergemakkelijken), stelt de Commissie voor om de middelen in 2009 met 30 miljoen euro te verhogen. Dit hogere niveau (70 miljoen euro per jaar) zal tijdens de hele periode 2010-2013 worden aangehouden.

Met deze toename en de besparing in 2009 van 20 miljoen euro bij de grootschalige IT-systemen (SIS II, VIS en Eurodac) bedraagt de beschikbare marge onder het plafond van rubriek 3a 29 miljoen euro.

3.2.5. Burgerschap (subrubriek 3b)

Volgens de financiële programmering zal ongeveer 630 miljoen euro worden toegekend voor subrubriek 3b. Dit is een toename met 5,3%. Hierdoor zal meer geld kunnen gaan naar de kernacties voor de Europese burger, waaronder volksgezondheid, consumentenbescherming, civiele bescherming, culturele programma's en communicatie. Het plafond van subrubriek 3b ligt ongeveer op hetzelfde niveau als in 2007.

3.2.6. De EU als mondiale partner (rubriek 4)

De buitenlandse component van het interne beleid, het vredesproces in het Midden-Oosten en de uitvoering van de regeling van de toekomstige status van Kosovo zullen ook in 2009 hoog op de lijst van de politieke prioriteiten van de EU staan.

De recente politieke ontwikkelingen (de conferenties van Annapolis en Parijs) hebben een vredesakkoord in het Midden-Oosten misschien weer wat dichterbij gebracht. In 2009 zal de Commissie de actiestrategie van de EU voor staatsopbouw voor vrede verder uitvoeren en toezicht houden op de implementatie van het driejarigenplan van de Palestijnse autoriteit op het gebied van begroting en ontwikkeling. De EU zal ook een aanzienlijke bijdrage leveren tot Pegase, het financiële mechanisme dat het Tijdelijk internationaal mechanisme moet vervangen. Pegase zal dienen om (i) steun te verlenen voor de uitvoering van het Palestijns hervormings- en ontwikkelingsplan en (ii) via verschillende kanalen op transparante wijze, hetzij rechtstreeks aan de Palestijnse Autoriteit, hetzij aan de betrokken begunstigden, bijstand

te verlenen op het gebied van bestuur, sociale en economische ontwikkeling, ontwikkeling van de particuliere sector en overheidsinfrastructuur.

Tijdens de Europese Raad van 14 december 2007 werd erop gewezen dat *“de EU bereid is een leidinggevende rol te spelen bij de versterking van de stabiliteit in de regio en de uitvoering van een regeling die de toekomstige status van Kosovo bepaalt”*. De Commissie zal hierbij een belangrijke rol spelen in die zin dat ze communautaire instrumenten zal inzetten om het toekomstige internationale civiele bureau en de rechtsstaatmissie in het kader van het EVDB te ondersteunen, en dat ze de hervormingen zal stimuleren die nodig zijn om Europese waarden en normen ingang te doen vinden. Er zullen extra financiële middelen nodig zijn voor de ondersteuning van de regeling van de status van Kosovo en om Kosovo te helpen om aan zijn verplichtingen in het kader van een toekomstige stabilisatie- en associatieovereenkomst te voldoen.

De bedragen voor Palestina en Kosovo waarin nu is voorzien, zullen moeten worden verhoogd. Aangezien de precieze omvang van de bedragen die voor het vredesproces in het Midden-Oosten en voor Kosovo nodig zullen zijn, zal afhangen van wat zich in de komende maanden zal afspelen, is de Commissie van plan haar verzoek om kredieten pas in het voorontwerp van begroting of later tijdens de begrotingsprocedure te preciseren. Momenteel is voor Palestina 1 537 miljoen euro uitgetrokken voor de periode 2007-2013 en voor Kosovo 535 miljoen euro voor de periode 2007-2011.

Zonder de GBVB-missies in Kosovo, waarvan de precieze kosten voor 2009 nog moeten worden berekend, zal het GBVB-budget in 2009 volgens de oorspronkelijke financiële programmering 243 miljoen euro bedragen, een stijging met 43 miljoen euro in vergelijking met het VOB voor 2008.

Andere initiatieven op het gebied van de buitenlandse betrekkingen van de EU zullen een nieuwe profilering of extra middelen vergen. Bij deze initiatieven gaat het o.a. om:

- de nieuwe EU-strategie voor Centraal-Azië, die de Europese Raad in juni 2007 heeft goedgekeurd. Om steun te bieden voor op maat gesneden initiatieven voor de vijf bij de strategie betrokken landen stelt de Commissie voor om de steun te concentreren in de eerste jaren van de periode 2009-2013 (15 miljoen euro in 2009 en 25 miljoen euro in 2010). Deze bedragen zullen worden verrekend in de bedragen die voor 2012 en 2013 worden toegewezen, zodat het budget van 690 miljoen euro voor de periode 2007-2013 ongewijzigd blijft;
- Het Thematisch programma voor milieubehoud en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van energie (ENRTP), dat sorteert onder het Instrument voor ontwikkelingssamenwerking en gericht is op de versterking van het Wereldwijd bondgenootschap tegen klimaatverandering (GCCA) en op de cofinanciering van publiek-private partnerschappen voor technologieoverdracht op het gebied van klimaatverandering. Overeenkomstig de routekaart van Bali zullen de bedragen die reeds in hoofdstuk 21.04 “Milieubehoud en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van energie” zijn opgevoerd, worden verhoogd met 10 miljoen euro in 2009, olopende tot 20 miljoen euro in 2013, wat het totaal voor de periode 2007-2013 op 934,5 miljoen euro zal brengen.

Onder het plafond van rubriek 4 zal nog een marge van ongeveer 120 miljoen euro beschikbaar zijn. Deze marge zal nodig zijn om in de loop van het jaar de behoeften in verband met Palestina en Kosovo te dekken.

3.2.7. Overzicht van de wijzigingen per rubriek van het financiële kader

RUBRIEKEN	2009			Verwachting 2010-2013		
	Oorspronkelijke programmering	Veranderingen t.g.v. de JBS	Herziene programmering	Oorspronkelijke programmering	Veranderingen t.g.v. de JBS	Herziene programmering
1a. Concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid						
Plafond FK - subrubriek 1a	11 272,0		11 272,0	55 011,0		55 011,0
Totaal subrubriek 1a	11 205,0	-1,5	11 203,5	54 367,4	41,0	54 408,4
<i>marge</i>	67,0		68,5	643,6		602,6
3a. Vrijheid, veiligheid en recht						
Plafond FK - subrubriek 3a	872,0		872,0	5 298,0		5 298,0
Totaal subrubriek 3a	829,8	12,8	842,6	5021,8	92,0	5113,8
<i>marge</i>	42,2		29,4	276,2		184,2
4. EU als mondiale partner						
Plafond FK - rubriek 4	7 440,0		7 440,0	34 915,0		34 915,0
Totaal rubriek 4	7 292,1	25,0	7 317,1	33 894,4	45,0	33 939,4
<i>marge</i>	147,9		122,9	1 020,6		975,6

Bijlage - Belangrijkste maatregelen voor 2009

1. Groei en banen

Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid

- Jaarlijkse balans van de vorderingen en afbakening van de gebieden voor toekomstige actie
- Regelgevingsvoorstellen om de administratieve druk te verlichten, als onderdeel van het actieprogramma van de Commissie
- Mededeling over de sectorale sociale dialoog en de bijdrage daarvan aan de strategie van Lissabon
- Mededeling over onderzoek en innovatie op het gebied van ICT, vergezeld van voorbereidende acties
- Mededeling over de dialoog tussen universiteiten en bedrijven
- Groenboek over de ontsluiting van het potentieel van de cultuurindustrie en de creatieve bedrijfstakken

Interne markt en mededinging

- Aanbeveling over gedeelde partnerschappen met de lidstaten
- Systematischer en meer geïntegreerd toezicht op de belangrijkste goederen- en dienstenmarkten, met o.m. sectorale onderzoeken i.v.m. mededinging
- Aanpassing van de sectorale regelgeving betreffende de interne goederenmarkt aan het nieuwe regelgevingskader (dat de medewetgevers in 2008 moeten vaststellen)
- Voortzetting van de werkzaamheden inzake de financiële retaildiensten (hypothecair krediet, mobiliteit in verband met bankrekeningen, uitvoering van de Europese betaalmarkt (SEPA), koppelverkoop en andere oneerlijke praktijken, grensoverschrijdende verhaalsmogelijkheden voor consumenten en aanbieders van financiële diensten)

Fiscale bepalingen

- Uitwerking van een vernieuwde btw-strategie; voorbereiding van initiatieven betreffende btw-samenwerkingsverbanden en de behandeling van de overheid m.b.t. de btw

Energie

- Tweede strategische energiebeleidsevaluatie met een energieactieplan voor 2010-2014
- Uitbreiding van de Waarnemingspost voor energie

Vervoer

- Zorgen voor een succesvolle uitvoering van het Galileo-project en voorbereiding van toekomstige applicaties
- Follow-up van het “Pakket groen vervoer” van 2008
- Werken aan de ontwikkeling van het Europees luchtverkeersbeveiligingssysteem van de nieuwe generatie (“Single European Sky Air Traffic Management Research” - SESAR) en het Europese verkeersleidingsysteem voor de spoorwegen (“European Rail Traffic Management System” - ERTMS)
- Modernisering van de binnenvaart als onderdeel van het actieprogramma Naiades

Cohesiebeleid

- Zesde voortgangsverslag over de economische en sociale cohesie
- Verslag over de impact en de resultaten van de programma’s van de Structuurfondsen voor de periode 2000-2006

2. Een duurzaam Europa

Een strategie voor duurzame ontwikkeling

- Stappenplan en voortgangsverslag over de strategie voor duurzame ontwikkeling (conclusies van de Europese Raad van december 2007)
- EU-strategie voor het Oostzeegebied

Klimaatverandering

- Bepaling van een EU-standpunt voor de klimaatconferentie van Kopenhagen van november 2009
- Voorstellen tot vermindering van de broeikasgasemissies van het vrachtvervoer, waaronder die van schepen
- Uitvoering van de herziene regeling voor de handel in emissierechten en follow-up van het Witboek over aanpassing aan klimaatverandering van 2008
- Uitvoering van het actieplan voor energie-efficiëntie, met o.m. een nieuw initiatief voor energie-etikettering van banden en uitvoeringsmaatregelen betreffende huishoudelijke verlichting en gloeilampen
- Uitvoering van de nieuwe regelgeving ter bevordering van hernieuwbare energie, en van het strategisch plan voor energietechnologie

Biodiversiteit en hulpbronnen

- Uitvoering van het actieplan voor biodiversiteit in het licht van de

biodiversiteitsdoelstellingen voor 2010

- Actieplan betreffende het gebruik van marktgebaseerde instrumenten om milieudoelstellingen te bereiken

Ruimtevaart

- Ondersteuning van de geleidelijke overschakeling van onderzoek naar operationele werking bij de diensten voor wereldwijde monitoring voor milieu en veiligheid (“Global Monitoring for Environment and Security” - GMES)

Geïntegreerd maritiem beleid

- Actieplan voor de ontwikkeling van een Europees marien observatie- en datanetwerk
- Actieplan voor de invoering van “e-maritime”-systemen
- Ondersteuning van de ontwikkeling van elektronische systemen voor maritiem toezicht (Long Range Tracking and Identification – LRIT – tracering en identificatie op lange afstand) door het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA)
- Herziening van de gemeenschappelijke marktordening voor visserij- en aquacultuurproducten

Landbouw

- Mededeling over de kwaliteit van de landbouwproducten

3. Totstandbrenging van een gemeenschappelijk immigratiebeleid

Legale migratie

- Goedkeuring van de voorstellen betreffende de binnenkomst en het verblijf van legale migranten; tot deze voorstellen behoren ook sectorspecifieke richtlijnen
- Follow-up voor de mededeling over immigratie van 2008

Geïntegreerd beheer van de buitengrenzen

- Ontwikkeling van FRONTEX
- Geven van stimuli voor de oprichting van een Europees grensbewakingsstelsel (Eurosur)
- Ondersteuning van de oprichting van een inreis-uitreisstelsel en een programma betreffende geregistreerde reizigers
- Start van het Schengenevaluatiemechanisme

Gemeenschappelijk visumbeleid

- Operationeel maken van het visuminformatiesysteem
- Start van de voorbereiding van een Europees reisinitiatief
- Zorgen voor een goede uitvoering van de visumfaciliteringsovereenkomsten en sluiting van nieuwe overeenkomsten met andere landen

Gemeenschappelijk Europees asielstelsel

- Goedkeuring van de tweede fase van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel
- Voorstellen voor een Europees ondersteuningsbureau voor asielzoekers

4. De burger op de eerste plaats

Europees burgerschap en grondrechten

- Follow-up van de mededeling betreffende consulaire bescherming
- Groenboek over de legalisatie van documenten in de EU

Een gemeenschappelijke justitiële ruimte

- Modernisering van de verordening betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Verordening Brussel I)
- Mededeling over beslag op banktegoeden

Bestrijding van terrorisme

- Mededeling over chemische, biologische, nucleaire of radiologische bedreigingen
- Actieplan betreffende bioparaatheid
- Actieplan betreffende de vermindering van radiologische en nucleaire risico's

Consumentenvertrouwen en –bescherming

- Mededeling over verhaalsmogelijkheden voor consumenten
- Mededeling over etikettering op het gebied van dierenwelzijn

Gezondheid en veiligheid

- Verbetering van de veiligheid en de werking van medische hulpmiddelen in de interne markt
- Voortgangsverslag betreffende maatregelen in verband met mogelijke risico's en voordelen van nanomaterialen voor de menselijke gezondheid en het milieu
- Verdere uitvoering van de REACH-verordening, met name de nieuwe systemen voor

het toestaan en het beperken van zeer zorgwekkende chemische stoffen

Civiele bescherming

- Initiatief om de reactiecapaciteit op het gebied van de civiele bescherming te vergroten

Gelijke kansen en jeugd

- Mededeling over de open coördinatiemethode voor de jeugd
- Groenboek over grensoverschrijdende mobiliteit voor jongeren
- Follow-up van de mededeling betreffende loonverschillen tussen mannen en vrouwen

5. Europa als mondiale partner

Uitbreiding

- Vooruitgang bij de toetredingsonderhandelingen met Kroatië en Turkije, overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad
- Versnelling van het stabilisatie- en associatieproces van de Westelijke Balkan
- Uitvoering van de regeling inzake de toekomstige status van Kosovo. Als de voorwaarden daartoe zijn vervuld, voorbereiding van de onderhandelingen over een stabilisatie- en associatieovereenkomst

Europees nabuurschap en Rusland

- Vooruitgang inzake een nieuwe kaderovereenkomst met Rusland
- Afronding van de onderhandelingen over een uitgebreide overeenkomst met Oekraïne
- Starten met onderhandelingen over nieuwe overeenkomsten met Armenië, Azerbeidzjan, Georgië en Moldavië
- Aanhalen van de betrekkingen met Libië en voortwerken aan de uitvoering van het Europees nabuurschapsbeleid wat betreft Algerije en Syrië
- Als de voorwaarden daartoe zijn vervuld, het nodige doen om Belarus bij het Europees nabuurschapsbeleid te betrekken
- Inspanningen blijven leveren om blijvende oplossingen voor het Midden-Oosten tot stand te brengen

Wereldwijd

- In voorkomend geval, uitvoering van de ontwikkelingsovereenkomst van Doha
- Verdieping van de trans-Atlantische economische samenwerking via de Trans-Atlantische Economische Raad

- Afronding van de onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst met China
- Afronding of uitvoering van vrijhandelsakkoorden met Korea en de Samenwerkingsraad van de Golf, en voortzetting van de onderhandelingen met India en ASEAN
- Voortzetting en indien mogelijk afronding van de onderhandelingen over de associatieovereenkomsten met de Andes-Gemeenschap, Midden-Amerika en Mercosur
- Uitvoering van de gezamenlijke strategie Afrika/EU en het eerste actieplan
- Mededeling over innovatie, onderzoek, wetenschap en technologie voor ontwikkeling
- Uitvoering van de overeenkomsten inzake economisch partnerschap en afronding van de onderhandelingen inzake overeenkomsten met alle landen van Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS)
- Uitvoering van de agenda voor de doeltreffendheid van de hulp
- Tweede verslag over het ontwikkelingsbeleid